

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nerăscutate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Duker Nachr.,
Nrx. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachr., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
aiară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inuiti Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 31.

Brașov, Sâmbătă 9 (22) Februarie

1908.

Lupta pro și contra revizuirii.

Vestitul căpitan de disidenți ko-
suthiști, Lengyel, caracterizează nime-
rit în foaia sa situațiunea prezentă
creată de guvernul Wekerle prin pu-
nerea la ordinea zilei a revizuirii re-
gulamentului camerei. El, esclamă:
"Încă nu știți ce faceți cu revizuirea,
Astăzi încă sunteți în majoritate. Cre-
deți că veți câștiga drepturi. Vreți
să călcați în picioare minoritatea și
astfel voîți să mântuiți patria!"

Așa cred cei din majoritate în
adevăr. Pe câtă vreme erau în opo-
ziție și tiszaiștii tari și mari, nu era
pentru ei nimic mai scump și nea-
tacabil ca regulamentul camerei, care,
prin dispozițiile sale largi în ce privește
libertatea cuvântului, le da, ca
minoritate ce erau, puțința de-a opri
în loc funcționarea regulată a dietei
și de a infrânge astfel, prin obstruc-
țiune și prin agitațiune în masele po-
rului, puterea majorității, care în im-
prejurările de atunci părea a fi
fost predeterminată să guverneze vecinic.

După-ce s'au folosit cu prisos de
acest mijloc și au reușit să răstoarne
sistemul tiszaișt și să aducă la cârmă
coalitia și pe independenți, ei cred să
se poată în viitor lipsi de bastionul
acela menit a apăra minoritatea în
contra încălcărilor majorității. Firește,
ei cred sus și tare că d'aci încolo
numai a lor este și va fi lumea și
țara, și prin urmare și cârmuirea.
Nici nu le vine a admite posibilita-
tea, ca guvernul lor, zis național, să
mai poată fi înlocuit pe cale normală
de vr'un nou guvern tiszaișt ori
de trabanți; deci li se pare acum că
trebuie să se asigure numai față cu ace-
le elemente din țară, cari eventual ar
putea să devină periculoase poziției
nouvei majorității, mai ales în ces-
tiunea introducerii votului universal
înainte și după introducerea lui.
Iar aceste elemente sunt: naționali-
tățile dimpreună cu toți ceice recla-
mă realizarea pe baze cât mai largi
a votului universal, precum socialiștii,
democrații și progresiștii din toate
partidele. Lupta, ce să dă, este dar
îndreptată în primul rând contra marelui
majorității a poporațiunii, care pre-
tinde să i-se deschidă și ei porțile ce-
tăției dreptului de alegere.

Scopul cel mai de aproape al re-
vizuirii este prin urmare a împedea
ca aderenții votului universal din
dieta să poată face obstrucție contra
viitorului proiect de lege al reformei
electorale, dacă se vor convinge, că
el a fost astfel întocmit, ca să elu-
deze și calce în picioare nizuințele
juste și echitabile ale masei popo-
rațiunii poliglote a statului; să zădăr-
nicească totdeodată realizarea țintei,
ce a avut-o în vedere coroana, când
a ridicat în fața noului guvern al
coalității postulatul introducerii vo-
tului universal în Ungaria.

Nu disidenții kosuthiști, ci depu-
tații naționaliști ar trebui să stea în
rândurile întâi ale combatanților pentru
zădărnicierea intențiunii guvernului
Wekerle, făcând obstrucție până când
mai pot, ca să apere dreptul minori-
tății din parlament. Nu sunt însă pre-

gătiți pentru aceasta și nici impreju-
rarile nu-i favorizează. Astfel cred că
au făcut tot posibilul, dacă, cum a-
flăm, au hutarât să lupte și să ia parte
cât mai vie și energică la desbatere
vorbind în contra revizuirii și votând
contra ei dimpreună cu ceilalți opo-
sanți.

Croații sunt ocupați cu trebile
lor de acasă și pentru acum nu pot
veni la Budapesta, iar disidenții in-
dependenți să simt prea slabi a face
obstrucție tehnică și nici nu vor să
facă, de cumva li-se vor primi aman-
damentele lor speciale la revizuire.

Deci guvernul coalității va avea
joc mai ușor decum s'a putut crede,
și-și va ajunge până una alta ținta,
căci gluma ce s'a făcut în cursul
desbaterilor de eri în cameră, zicând
unul dintre disidenții kosuthiști: "Las
că li vom învăța noi pe naționaliști
să facă și obstrucție tehnică!" — este și
rămâne o glumă ca toate glumele.

Sericșitatea va începe numai a-
tunci când guvernul coalității va crede,
că și-a realizat toate dorințele în
lupta pentru scurtarea și încălcarea
drepturilor națiunilor nemaghiare!

Lupta Românilor în comitate. În adu-
narea congregației comitatului Timiș, ținută
în 13 Februarie n., membrul Dr. Aurel
Cosma a propus, ca hotărârea comunei
române Murani, care a decis pentru a
treia oară redactarea protocoalelor repre-
zentanței comunale conform legii de națio-
nalități în limba română — să fie întărită.
Pentru aceasta propunere au vorbit cu mare
caldură și energie protopopul Pepa și Dr.
G. Adam în mijlocul protestelor soviniștilor
înfuriați. Se înțelege că majoritatea a
primit propunerea comitetului permanent,
ca să fie nimicită hotărârea comunei Mu-
rani.

S'a luat în discuție și chestia despre
elocarea banilor comunali în institute națio-
naliste. Atât părintele Pepa cât și Dr.
Adam au cerut să se respecte dorințele
comunelor. În zadar a fost însă sforțarea
lor, căci majoritatea a hotărât nimicirea
astorfel de concluze aduse din partea co-
munelor. Cu alte cuvinte: comunelor româ-
nești nu le e ertat să'ar fi respins și a
bănci românești. Asemenea s'a nimicit și hotă-
rârea comunei Saagh, ca să se poarte pro-
tocolul ședințelor reprezentanței comunale
în limba germană.

De două ori au respins Români din
congregația com. Arad noua dare suple-
mentară pentru fondul de pensiuine al ofi-
cianților. Ministrul tot de atâtea ori a res-
pins hotărârea congregației și a cerut ca
noul arunc de dare să se voteze. Acum,
în adunarea de Marți, a treia oară, darea
suplementară s'a votat cu 187 voturi con-
tra 91. Dacă Români mai aduceau 3 vo-
turi, darea nouă s'ar fi respins și a
treia oară. Căci propunerea n'ar fi intrunit $\frac{2}{3}$
a voturilor. Durere că unii membri români
n'au stat să voteze. Contra noiei dări au
vorbit: Dr. I. Suciu, Tr. Magier, Dr. I. Mar-
șieu, țăranul Guiu, țăranul N. Lazarescu,
I. Georgia, M. Lucața, Dr. A. Grozda, I.
Groșorean, D. Popoviciu. La trei oratori
(Magier, Gruiu, Dr. A. Grozda), li-s'a de-
tras cuvântul.

**Maghiarizarea armatei în delegația
austriacă.** În ședința plenară de alaltăeri
a delegațiunii austriace delegatul Clam-
Martinitz a interpellat pe ministrul de
războiu, dacă e adevărată știrea, că Un-
gariei s'au făcut, în schimbul renunțării la
limba de comandă maghiară, concesivuni
în ce privește limba de regiment. Sunt te-

meri — a zis interpellantul — că conce-
siunile în direcțiunea aceasta se vor fo-
losi pentru maghiarizarea armatei și că
armata aceasta ar putea fi folosită mai
iurziu ca mijloc pentru maghiarizarea ce-
lorlalte naționalități. Ungaria să se cugete
însă, că prin o astfel de procedere armata
va suferi mari pagube, că naționalitățile
nemaghiare se vor îndârji, — iar maghia-
rizarea deplină nu se va obține. Nici unui
guvern centralist nu i-a succes să ger-
manizeze Austria, tot atât de puțin va
sucece Ungariei să maghiarizeze. Căci
puterea juvenilă de expansiune a naționa-
lităților din Ungaria, cari prin secole au
fost împedecate în dezvoltarea lor cultu-
rală, este prea mare. Noi vom o patrie
comună, încheie oratorul, în care sub sce-
ptul dinastiei și sub scutul armatei comune
să se poată desvolta liber fiecare indivi-
dualitate a țării și în care să aibă fiecare
popor drepturi egale și puțința egală de
a se desvolta liber.

Situația în Croația. Din Agram se a-
nuntă că zierele coalității previn populația
croată să nu se ia în ajutorul alegerilor
dietale după cei ce o ațăță spre răscoală,
pentru ca să nu fie nevoe a se uza de
forță spre a o liniști.

Față de aceste amenințări agitația
contra ungarilor crește în Croația. Din pro-
vincie vin știri, că majoritatea populațiunii
cere cu totul separarea Croației de Un-
garia, chiar dacă ar trebui în urmă să
treacă la Austria. Agitația e în continuă
creștere. Parola este: despărțirea de Un-
garia. Se crede că liniștea nu va putea fi
ușor restabilită și că populația va vota în
alegeri mai mult pentru partizanii lui Star-
cevic și contra candidaților coalității. Par-
tizanii banului Rauch nu vor avea proba-
bil decât 8—10 mandate.

Cestiunea revizuirii regulamentului în dieta ungară.

— Ședința din 20 Febr. n. —

Ședința de eri a fost foarte furtu-
noasă. La începutul ședinței prim-ministrul
Wekerle a retras în numele guvernului
toate proiectele de legi pe motiv că se va
pune la ordinea zilei revizuirea regula-
mentului camerei. Dep. Bozoky, luând cu-
vântul, declară că dânsul susține proiectele
deuse pe biroul camerei și pretinde ca
dieta să le ia în desbatere. Președintele
Justh spune, că, dacă guvernul își retrage
proiectele, nu le poate susține un deputat.
Dep. Molnár aduce la cunoștința camerei,
că pe biroul dietei sunt și proiecte de
legi depuse de deputați. Aceste n'au fost
retrase și prin urmare trebuie desbătute.

Președintele Justh propune să se pună
în ședința de mâne (Vineri) la ordinea zi-
lei propunerea privitoare la revizuirea re-
gulamentului camerei. Dep. Farkasházy,
cere să se ia în desbatere proiectul de
budget. Mai mulți disidenți împreună cu
Ratkay pretind, ca proiectele prezentate
de deputați să se ia în desbatere sau cel
puțin să se decidă asupra sortii lor.

Președintele Justh declară, că dieta
n'a decis desbaterea proiectelor prezentate
de deputați. Prin urmare aceste proiecte
nu trebuie desbătute. Ministrul Kossuth
crede că la mijloc e o neînțelegeră. Gu-
vernul și-a retras proiectele, iar în ce pri-
vește proiectele prezentate de deputați să
decidă camera, dacă să se desbată sau
nu. (Aprobări.)

Dep. Lengyel vorbește despre ultimele
evenimente, îndeosebi de obstrucția croată,
prin care se impune de urgență revizuirea
regulamentului, de oare-ce astfel de în-
tâmplări pot să facă pe viitor imposibile
desbaterile camerei. Revizuirea — zice
Lengyel — nu vrea să împedecă libertatea
cuvântului, ci vrea să pună capăt răului
amintit mai sus. În ce privește proiectele
prezentate de deputați, legea din 48 re-

cunoaște numai acele proiecte, a căror
desbatere s'a decis. Recomandă spre pri-
mire propunerea președintelui. (Aplauze
generale).

Contra punerii la ordinea zilei a re-
vizuirii regulamentului camerei au vorbit
deputații naționaliști Dr. Stefan C. Pop și
I. Suciu.

Închizându-se discuția, camera pri-
mește propunerea președintelui Justh.

Condamnări și alte persecuțiuni.

Săptămâna aceasta este iarăși bogată
în condamnări și alte sentințe de soiul
acesta, aduse contra acelor, cari nu se
pot însufleți pentru ideea de stat național
maghiar.

Sunt abia câte-va zile de când redac-
torul slovac Ioan Greguska a fost condam-
nat pentru »agitație« la 6 luni temniță de
stat și 1000 cor. amendă și acum, Marți,
a fost din nou condamnat de curtea cu
jurați din Budapesta pentru un articol a-
părut în ziarul slovac »Slovensky Tyzden-
nik« la alte 5 luni temniță de stat și 1000
cor. amendă. D-l Greguska a fost apărut
de deputatul slovac Ivanka.

Capelanului slovac Ioan Dornyk i-s'a
intentat proces pentru »agitație« contra
Maghiarilor.

Tribunalul din Cașovia a condamnat
alaltăeri pe tipograful Burger D. din Uj-
hely la 2 săptămâni temniță ordinară și
200 cor. amendă, pentru-că a atacat prin
pressă pe Măria Sa deputatul Buza Barna.

În urma numeroaselor pedepse și per-
secuțiuni ce le-a îndurat, foaia deputatului
slovac Paul Blaho »Pakrok« și-a sistat,
începând cu săptămâna aceasta, apariția.

Ministrul Apponyi a oprit din toate
școlile o hartă veche românească, care li
se părea că periclitează statul național
maghiar.

În urma raportului inspectorului școl-
lar al comitatului Caraș-Severin, Iuliu Be-
recz, comisiunea administrativă a luat dis-
pozițiuni »severe« în contra școlilor po-
porale românești pe motiv că rezultatele
obținute din învățarea limbii maghiare
sunt foarte »slabe«.

Cronici bucureștene.

București, 7 Febr. v. 1908.

Viața politică din România în momen-
tul acesta e la o răspântie.

Cele două partide politice »istorice«
cari niciodată n'au putut să reprezinte fi-
del idealurile și interesele multimei, s'au
putut menține trecând unul în locul celui-
lalt în opoziție sau la putere vreme de 40
de ani, fără mari șguduiri în istoria lor,
fără fapte mari de guvernământ. Și e es-
plicabil: Poporul de jos, țărănimea era de
mult deprinsă cu suferința. Purta cu re-
semnare greutățile, pe cari i-le impunea
Țara constituțională în schimbul robiei de
odinioară... Și suferea aceste greutăți mai
cu seamă pentru că nu-și da seamă de
datoria ce această țară constituțională o
are față de cetățenii ei. Suferea pentru că
era în brațele ignoranței oarbe.

Politica au făcut-o deci numai bogații
și orășenii, cari erau mulțumiți cu aceia
ce le putea da patria, vitregă și nerecu-
noscătoare față de cei mulți.

În aceste două partide, fără principii
politice mult deosebite, întră deci și eră
cu multă căldură și chiar cu promisiuni
primit ori-cine, fără să fie întrebate de cre-
dințele politice și mai mult încă, fără să se

Aceste brațe ca element național vor fi foarte bine venite în dezvoltarea, ce prin noul tarif vamal, se cere. De remarcat sunt enunțările lui V. Brătianu în privința dezvoltării industriei în țară.

Oratorul arată că există o mișcare serioasă de înălțare a țaranului: băncile populare, legea învoielor, casa rurală, și vor ridica moralul, și-i vor arăta că are și el alte drepturi în țara aceasta, decât avea altădată! Incontestabil că există o mișcare generală de ridicare a maselor. Pretutindeni nu se mai discută »pe cine să ajutăm, ci »cum să ajutăm? Să ne aducem aminte că suntem un popor mic, cu o țară bogată și cu o situație geografică grea. Numai punând toate forțele naționale în valoare, putem lupta. Ne trebuie o politică cu desăvârșire democratică, să ne civilizăm de sus până jos! Si democratismul acesta trebuie să fie naționalism, nu democratism cu trusturi străine! Cei cari oficiază în numele democrației, să se ferească de cele urâte și nedemne, și să ție sus potirul, în care stă salvarea unui neam!

Ultimul orator în această ședință a fost dep. C. Stere.

ȘTIRILE ZILEI.

— 8 Februarie v.

Comune vrednice. Pe ziua de astăzi avem să înregistrăm încă câte-va comune românești, cari au hotărât cu mare nsuflețire să urce lefurile învățătorilor confesionali. Aceste comune vrednice de toată lauda sunt: *Mercurea* (com. Sibiu) cu doi învățători; *Srediștea mică* (tract. Vârșet) și comuna *Valea Bulzului*, care a hotărât pe lângă urcarea salariului și ridicarea unei școli confesionale noi.

Inființarea de catedre românești la universitatea din Cernăuți. Mercuri seara a avut loc în Viena o întrunire a studenților români. S'a discutat chestiunea inființării unei catedre românești la universitatea din Cernăuți. Au luat cuvântul deputatul Onciul, d-rul Lazăr Popovici, profesorul Popescu-Voitești și inginerul Reus. Întrunirea a hotărât în mod definitiv inființarea a două catedre, una pentru istoria română, alta pentru limba română. Cursul va fi predat la ambele catedre în limba română. S'a ales un comitet alcătuit din 5 studenți, cari au misiunea de a redacta un memoriu și a găsi persoanele, cărora să li se adreseze acest memoriu pentru obținerea celor hotărâte. Comisiunea va îngriji apoi, de susținerea acestei chestiuni în presă, și în sfârșit va convoaca o întrunire, în care să se raporteze studenților rezultatul demersurilor făcute.

Comitetul casinei române din Brașov a decis în ședința sa de alături să aranjeze în săptămâna ultimă a dulcelui o convenire familiară a membrilor și sprijinitorilor casinei. Data și programul convenirei se va fixa în una din zilele viitoare. În același ședință comitetul casinei a constatat cu plăcere, că numărul membrilor ei s'a sporit în mod îmbucurător față de anii trecuți.

Cutremure de pământ în Austro-Ungaria. Mercuri spre Joi pe la oarele 1 după miezul nopții s'au resimțit mai multe puternice cutremure în Viena și Pojon. În Viena zguduiturile au fost atât de puternice încât s'au deteriorat aparatele seismografice. Cutremurul s'a resimțit în deosebi în împrejurimile castelului Schön-

se dă paricizilor și trădătorilor: li se aplică așa zisa *ling-ci*, care nu e decât o îmbucătățire a corpului în mod rafinat.

Pentru delictușoare se întrebuintează o pedeapsă favorită, *Kia* sau *Kang* — un buștean greu pe care trebuie să-l poarte atârnat de gât mult timp. Această pedeapsă se aplică mai ales spărgătorilor și jucătorilor de cărți. Curios e că pe timpul pedepsei le e permis să joace cărți. Cele mai multe din pedepse se pot ispăși prin bani; cine poate, preferă negreșit să cadă la învoială mai dinainte cu judecătorul.

În legislațiunea chineză foarte multe delictușoare se pedepsesc cu moartea. Execuțiunile sunt publice. Stillmark descrie o execuțiune la care a asistat în orașul Kuan-cendze în cuvintele următoare: »O agitațiune a poporului iscată deodată ne împinse în curtea mandarinului localității. Acesta citea tocmai sentința de moarte a unui hunhuz. După ce termină de citit, toți ne îndreptarăm spre locul de execuțiune la poarta de vest a orașului. Hunhuzul fu ridicat fără multă vorbă într-o căruță cu două roate și cortegiul porni. În fruntea lui se aflau doi trămbițași călări, iar doi duceau două steaguri negre

brunn. *Muj. Sa Monarchul*, se zice, a sărit speriat din pat și a părăsit încă în decursul nopții castelul.

În Pojon s'au prăbușit mai multe case.

Un prânz de gală la palatul regal român. Mercuri seara a avut loc la palatul regal din București un prânz de gală în onoarea misiunii suedeze, însărcinată să notifice Regelui Carol suirea pe Tron a Regelui Gustav Adolf V al Suediei. Au luat parte la acest prânz Regele și Regina, Principii moștenitori, președintele consiliului Dim. Sturdza, miniștrii, precum și alți înalți demnitari ai Statului. Regele a închinat primul toast pentru Regela Suediei, la care a răspuns șeful misiunii închinând, în numele Suveranului său, pentru Regele Carol și familia regală.

Eri la amiază a avut loc un dejun la palatul Cotroceni, dat de Principele Ferdinand și Principesa Maria, la care au fost invitați, pe lângă membrii misiunii, și diferite alte persoane de distincție, iar eri seara s'a dat un prânz în onoarea misiunii, la d-na Zoe D. Sturdza și d. președinte al consiliului de miniștrii. Misiunea suedează va părăsi astăzi România.

Cununie. D-ra Rafla Muntean și D-l Ioan Lucaciu, învățător în Feleac, ne anunță serbarea cununiei lor, care se va celebra Duminecă, la 1 Martie n. 1908, în biserica gr. cat. română din Cluj, la oarele 3 d. a. Cluj—Feleac, la 12 Februarie n. 1908.

Necrolog. *Silviu Suciu*, secretar ministerial ne anunță. că prea iubită sa soră, respective mătușă *Văduva Anastasia Tempea*, născută Suciu, după grele suferințe, în al 63-lea an al etății, în 18 Februarie la 3/4, oare p. m. și-a dat nobilul ei suflet în mâinile Creatorului. Prohodul s'a ținut după ritul gr. or. român în casa mortală (Budapesta, I. ker., Vár, Uri-utca Nr. 52) eri la 20 Februarie la 3 oare p. m., eară funerarile se vor face în biserica gr. or. română din Fabricul Timișorii astăzi, Vineri, de unde rămășițele pământești ale defunctei se vor așeza spre eternă odihnă în cimiteriul din Fabric, Calea Buziașului. Odihnească în pace!

Nou medic cercual. Ni se scrie: Dr. Georgiu I. Anca, până aci fost medic comunal, este numit medic cercual administrativ în noul cerc pretorial al Capolna Mănășturului, comitatul Dobăca.

Cinci minute rege. Cunoscutul profesor de drept public din Lipsca, consilierul intim Binding, fiind întrebant, a declarat că nenorocitul moștenitor al tronului Portugaliei Luiz Filipe a fost în ultimele minute ale vieții sale rege al Portugaliei, căci dreptul public al Portugaliei dispune, că moștenitorul devine rege îndată după vacanța tronului. Prin urmare din momentul, când regele Don Carlos a închis ochii, moștenitorul Luiz Filipe a devenit rege al Portugaliei. Tragicul în soartea acestui rege este — zice Binding, că a devenit rege printr-o crimă îngrozitoare și fără a fi ajuns la conștiința regalității sale.

Tinerimea română din Hațeg invită la »balul mascat« ce se va aranja Sâmbătă, în 7 Martie st. n. 1908, în sala Hotelului »mielul de aur«. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 20 fil., de familie 3 cor. Venitul curat este destinat pentru Despărțământul »Asociațiunii«.

cu litere mari pe ele. Apoi urma o escortă de 20 soldați în uniforme lor pestrițe și în urma lor venea căruța, în care se afla condamnatul. Acesta, deși palid, se părea că glumește cu păzitorii săi. În apropierea lui un slujbaş ținea în mână dreaptă o sabie roșie. Aceasta nu era sabie, cu care trebuia să i-se taie capul, după cum credeam noi, ci un simbol al puterii peste viață și moarte. Apoi veneau unii cu steaguri roșii, iar vreo 20 soldați cu un ofițer și o mulțime colosală de privitori.

»Această mulțime era compusă din tineri, bătrâni, oameni cu vază și oameni de jos. Trămbițele din Iericho nu vor fi sunat mai grozav ca cele din Kuan-cendze, când parcurseră străzile principale ale orașului.

Când cortegiul ajunse la poarta de vest, soldații se așezară în linie, condamnatul îngenunche și într-o clipă călăul îi reteză capul, prinse apoi de coadă capul însângerat și-l svârli în mulțime. Cortegiul porni înapoi, tot atât de repede precum venise. De înmormântarea cadavrului nu s'a sinchisit nimeni. Nici nu se dă întotdeauna voie familiei de a îngriji de cei pedepsiți cu moartea.

Încă o întâmplare nostimă. Stillmark

Procesul apărătorilor Portului Arthur. În procesul apărătorilor Portului Arthur, generalul Stoessel a spus altăieri ca ultimul cuvânt următoarele: »Ce era mai important pentru Rusia, Port-Arthur-ul, care nu mai era o cetate, sau viața soldaților, cari mai puteau lupta pentru patrie? N'am capitulat ci am predat Port-Arthurul. Am fost convins că soldații rămași în viață vor lupta mai departe cu toată energia, de care eram capabili. Voiu suporta mai curând executarea mea decât să știu că am sacrificat în zadar viața atâtor oameni«.

Avis. Cine vrea să aibă în posesiune »Foia Duminecă« — redactată de I. Barac, toți N-rrii din anul 1837 să se adreseze la subscrisul: *Alexandru I. Sighişoreanu*, inv. Roșia-montană. — Verespatak.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 21 Februarie. În conferința de eri a *partidului naționalist* s'a hotărât cu unanimitate a comitate în dietă cu toate mijloacele proiectul de revizuire.

Budapesta, 21 Februarie. În ședința de eri a dietei, dep. Dr. St. Pop a protestat în contra propunerii președintelui Iusth, zicând, că guvernul grăbește cu revizuirea regulamentului, numai ca să aibă mijloace, prin cari să falsifice proiectul votului universal. Proiectul din chestiune nu e bine studiat. Protestează în contra faptului, că guvernul n'a convocat la conferința de altăieri și pe reprezentanții partidului naționalității. Cere ca proiectul revizuirii să nu se pună la ordinea zilei. Deput. *Suciu* a protestat deasemenea, constatând că punerea la ordinea zilei a proiectului de revizuire e contra regulamentului.

În contra propunerii președintelui Iusth *au votat disidenții, democrații, naționaliștii și câțiva dintre deputații independenți*. Intre cari Vereș, Pozsgay, Ratkay, Szasz, Hoffmann, Csoti, etc.

Budapesta 21 Febr. Conte *Andrássy* amenință din nou cu *dimisiunea*. *Andrássy* este adevărat violent atacat de către kossuthiști pentru reușita candidatului constituțional în cercul Dejului.

Viena, 21 Febr. Ziarul »Fremdenblatt« constată cu satisfacțiune *acordul de vedere* între ziarul »Ros-sia« și declarațiunea baronului Aehrenthal în chestiunea *drumurilor de fier în Sandjak*. Dacă totuși ziarul »Ros-sia« pretinde că prin demersurile sale Austro-Ungaria incurajează pe Turcia în rezistența contra acțiunii reformelor, aceasta dovedește că opiniunea publică rusă nu este bine lămurită în această privință. Proiectul construirii căii ferate poate prea bine exista lângă acțiunea reformelor. Iar cât privește reforma justiției, ea a fost respinsă de Turcia încă din vara trecută. Dacă reforma justiției nu va fi tranșată în curând, întreaga acțiune a reformelor va fi compromisă. Austro-Ungaria nu-și va schimba atitudinea în chestiunea reformelor ci

voi să asiste odată la o judecată chinezească. Ca ofițer rus lucrul se putea pune la cale. Dar chiar în curtea tribunalului a putut să vadă cât de ușor să taie cuiva capul în China.

Iată ce povestește despre aceasta:

»În curte, în fața porții, pe patru rânduri de coloane roșii și aurii, se află coperișul tribunalului, împodobit cu sculpturi. La mijloc, pe podeaua de cărămizi, era o masă mică, îmbrăcată în roșu. În dosul ei, în părete, căsca o gură colosală un patruped îngrozitor — pajura împăratului, ne spune talmaciul. Spatele animalului era verde, flancurile acoperite cu solzi albaștri, pântecile vărgat roșu și alb. Lângă masă, pe un fel de etajeră, era »ceva« îmbrăcat cu verde. Alături, pe un piedestal, era o vergea înfășurată într-o pânză.

Void să văd ce e, întinsei mâna să iau vergeaua. Dar talmaciul însăpământat mă opri, spunându-mi că dacă vergeaua mi-ar scăpa din mână, mi-s'ar tăia îndată capul. Nu vreau să mă stric cu colegii mei din China, de aceea nu mai spun ce am văzut la ședința aceea«.

(»Tr. Rom.«)

va coopera ca și în trecut la opera umanitară de îmbunătățire a situațiunii statelor balcanice, având interes la aceasta în calitatea sa de stat limitrof, tot atât de mult ca ori care altă putere.

Praga 21 Febr. Eri s'au început *alegerile pentru dieta boemă*. Până azi noapte s'au cunoscut 76 rezultate. Cehii tineri au pierdut 17 mandate, agrarienii au câștigat 6.

Sigetul-Marmăției, 21 Februarie. Judecătorul Gabriel Varadi a primit o scrisoare prin care i-se anunță că până cel mult în opt zile va fi ucis, pentru că el a prezidat juriul care l'a condamnat pe nedrept la moarte pe Abraham Huss. Scrisoarea e dată din Budapesta. Autoritățile locale au început cercetări.

Petersburg, 21 Februarie. Tribunalul militar l'a condamnat pe generalul *Stössel la moarte*. Generalii Folk, Reus și Smirnov au fost achitați.

Bibliografie.

Scrierile detectivului *Sherlock Holmes*, cari au făcut atâta șgomot în lume, că s'au făcut și piese de teatru, au apărut și în limba română. Sunt apărute 20 de numere; fie-care număr conține o povestire completă și costă 40 bani. Cereți un număr de probă, gratis la ori ce librărie sau la *Ig. Hertz, Hotel de France, București*.

Mihai Eminescu. »Poesii«, c'o notiță biografică de Ioan Sănuțescu. Ediția II, completată și adăugită. Prețul 2 lei. Porto 10 bani.

Octavian Goga. »Poesii«, premiate de Academie. În Biblioteca pentru toți sub numărul 236—287. Prețul 60 bani. Porto 5 bani.

Haralamb Lecca. »Femea îndărătnică«, comedie în 5 acte, tradusă după Shakespeare. (În Biblioteca pentru toți. No. 234, Prețul 30 bani. Porto 5 bani.)

Ecaterina Colonel Steri d. »Buna Mănăgeră«. Carte de bucătărie practică, care conține rețete dela cele mai fine mâncări prăjite, gelatine, creme, conserve, dulcetuuri, după bucătăria fină din România. Prețul cărții e de 5 coroane, plus 30 bani porto.

Vasile C. Osvadă. »Băncile populare din România«. Cu un adaos informativ Prețul 1 coroană.

Diverse.

Tutunul—remedia primejdios. Reglamentul general pentru poliția din Paris, din 30 Martie 1635, pe care d-l Eugène Grécourt l'a scos la lumină nu de mult, conține între alte articole și următorul:

»...Interzicem oricărei persoane de a vinde tutun, în afară de farmaciști, și aceasta în baza unei ordonanțe medicale, sub pedeapsa de amendă de opt livre parisiene«.

Așadar, tutunul era socotit atunci ca o otravă și nu se vindea fără o prescripțiune medicală...

Tempora mutantur.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branicea.

Copii

când le ese dinți au dureri. Emulsiunea Scott le aduce ușurare, căci le face poftă de mâncare, le dă putere și sănătate și dinții le crește albi și tari.

Emulsiunea Scott

are gust așa de bun și dulce, încât o iau bucurosi și cu plăcere, regulează mistuirea, liniștește nervii și le face atât copiilor, cât și părinților nopți liniștite.

Veritabilă numai cu marca pescarului ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Se capătă în toate farmaciile.

Banca Națională a României.
Situatiune sumară.

1907		1908	
3 Februarie		26 Ianuarie.	1 Februarie.
A c t i v :			
116.921 320	82091320 Reser. metal. aur 95310559	135.276,292	133.845,559
	34880000 " Trate aur 38535000		
1.163 086	Argint și diverse monede	1 453 571	1.559,474
61.821,358	Portofoliu Român și străin.	62.374,913	68 815,414
30.689,665	*Impr. contra efec. publice 8086400	25 457,001	25 927,189
	" " in cont-corent 17849789		
11.999,924	Fonduri publice	11.999,924	11.999,924
15 931,524	Efectele fondului de rezervă	15 638,508	15.638,508
3 270,12	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3 243 121	3 243,121
5.882.089	Imobile	5 928.904	5.928,904
610,720	Mobilier și Mașini de Imprimerie	641.562	641 562
212 150	Cheltueli de Administrațiune	216,774	228 334
88 327,738	Depozite libere	105.688,134	106.343 984
13.641,977	Conturi curente	17.381,445	10 451 054
16 914 467	Conturi de valori	21.577 539	20.858 499
366 886,139		406.877 688	405 481,526
P a s i v :			
12.000 000	Capital	12.000.000	12.000,000
22 697 129	Fond de rezervă	24 574,391	24 574,391
3 343 012	Fondul amortis. imob. și material	3.603,940	3 603,940
240.188 850	Bilete de Bancă în circulațiune	260 726,030	258.613 650
329,410	Dobânzi și beneficii diverse	285,193	345,561
88 327,738	Depozite de retras	105 688 134	106.343 984
—	Conturi curente	—	—
366 886 139		406.877 688	405.841 526
	Scomptul 6% * Dobânda 6 1/2 %.		

FISCHER T COMP NAGYENYED
PEPINERIE DE POMI SI VITE

150.000 Pomi Roditori
1.000.000 Sujete
1.000.000 Planta pentru gard
vii arbori de promenada, arbori de ornament, roze, fructe cu boaba, contiferi etc.

1 Milion altoae de vite, vita de vile Europenasi Americana cu sa.
Specialitate: altoae de vita pentru desert.

Sub-cultura 120 jug. oat.

30.000 Pruni de Bistrita si de Bosnia oltuiti Exemplare foarte frumvase

Fără rădăcina

„Călinarul Plugarului“
pe anul 1908

Se poate procura dela
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.
cu prețul de **40 bani (fileri)**,
(plus porto postal de 5 bani).

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 21 Februarie 1908

Măsură sau greutate	Calitatea.	Valuta în Kor. d.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos.	24 —
"	Grău mijlociu	20 —
"	Grău mai slab	18 —
"	Grău amestecat	18 —
"	Săcară frumôsă.	15 —
"	Săcară mijlociă.	14 —
"	Orz frumos	8 —
"	Orz mijlociu	7 —
"	Ovês frumos.	6 40
"	Ovês mijlociu	6 —
"	Cucuruz	10 —
"	Mălaiu (meiu)	16 —
"	Măzãre.	16 —
"	Lințe	32 —
"	Fasole	10 —
"	Sămênță de in	20 —
"	Sămênță de cânepă	11 —
"	Cartofi.	1 80
"	Măzãriche.	— —
1 kila	Carne de vită	1 16
"	Carne de porc	1 20
"	Carne de berbec.	— —
100 kil.	Sau de vită prospêt	40 —
"	Sau de vită tonit	62 —

Concurs.

„SOMEȘANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Dês publică concurs pentru ocuparea unui **post de practicant** cu termenul de **10 Marte 1908**

Salar anual la început 720 coroane, iar la caz dacă aplicatul va da probe de capacitate și diligență îi se va îmbunătăți salarul în timp scurt.

La acest post numai acei indivizi pot concura, cari sunt absoluți de școala comercială superioară (cu maturitate) și posed perfect pe lângă limba maternă și limba germană și maghiară.

Rugarea este a se scrie cu mâna proprie a concurentului
Postul trebuie ocupat după denumire imediat.

Dês, la 15 Februarie 1908.
Direcțiunea

RONCEA & MANU
fabrică de
Brânzeturi și Cașcaval
Brașov, Pe Tocile nr. 15.

Recomandă produsele fabricii cu prețurile următoare:

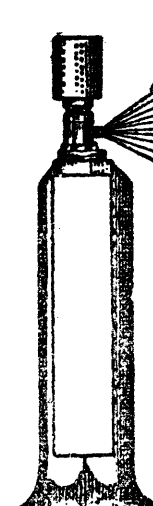

Cașcaval trimis cu poșta până la 5 Kgr. kilogramul cu cor. 1 40
" " 25 " " " " 1 36
" " 50 " " " " 1 33

Comandele se efectuează prompt și Prețurile sunt netto Cassa fără obligamânt loco Brașov.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC
a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC
natural, chemic foarte curat fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Baia de Buziaș r-nu mite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, carbonatările, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin sporit.

Serviciu demn de încredere și conșiențios

Apă minerala și apă vindecătoare
în sticle de 1/1 și 1/2 litre.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și bășică.
Apă de masă de rangul întâiu!!
Informații se dau cu plăcere din partea
Mu-chong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser Ver-sand in Buziasfürdö

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ.** Int-r. Telef. 18.
Se caută reprezentanți locali abili.

Antreprize de pompe funebre
E. Tutsek.
Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de Băcânia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vênêt, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comandele întregi se eșecută **prompt și ieftin**, iar u asupra-mi și **transporturi de mörți în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la
E. Tutsek.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté eșecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚA ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in tola mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, îndêrpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.